

TAJEMSTVÍ STARÉ LAVICE

MARKÉTA CHALOUPKOVÁ

TAJEMSTVÍ STARÉ LAVICE
Markéta Chaloupková

Tajemství staré lavice
© Markéta Chaloupková

Jazyková korektura: Mgr. Eva Továřová

Nakladatel:

Josef Chaloupka
Do čtečky.cz
www.doctecky.cz
Liberec 2020

ISBN 978-80-907854-4-8

Nakladatelství Albatros uděluje ocenění za 3. místo

v literární soutěži o nejlepší původní českou prózu za rok 2016
na téma *Potkali se ve škole*

MARKÉTĚ CHALOUPKOVÉ

za rukopis

TAJEMSTVÍ STARÉ LAVICE

Ing. Václav Kadlec
generální ředitel a předseda představenstva ALBATROS MEDIA a.s.
19. dubna 2017

Obsah

Úterý 10.5.2016 - Obrázek na lavici	6
Čtvrtek 12.5.2016 – Kdo je VH?	8
Čtvrtek 19.5.2016 - Seznámení	10
Úterý 24.5.2016 - Lavice	11
Úterý 24.5.2016 – U Franců	13
Úterý 24.5.2016 - Zahrada	15
Středa 25.5.2016 - Hřbitov	17
Čtvrtek 26.5.2016 - Vyprávění.....	18
Čtvrtek 26.5.2016 - E-maily	20
Pátek 27.5.2016 – Návrh	22
Pondělí 30.5.2016 – Střípky informací	24
Pondělí 6.6.2016 – kód.....	27
Pátek 10.6.2016 – Další plány	30
Pátek 10.6.2016 – Tramvaj.....	33
Sobota 2.7.2016 – Velká akce.....	35
Čtvrtek 1.9.2016 – Epilog	39

Úterý 10.5.2016 - Obrázek na lavici

Učebna chemie připadala Matyášovi vždycky taková tajuplná. Bylo to jediné místo ve škole, kde ještě nebyly nové lavice. U zdi stály vitríny plné podivuhodných exponátů. Bylo tam několik modelů, některé postavené z Lega a jiné ze stavebnice Merkur. A učitel Pavel Barták působil tak trochu dojmem pohádkového dědečka. Pod bílým pláštěm nosil vždycky košili s motýlkem. Nebyl to obyčejný motýlek, s proužky nebo puntíky, ale na jeho motýlcích byli ručně malovaní pestří motýli. Člověk by takovou věc neočekával u starého pána, který už měl být dávno v důchodu a který jinak nosil pečlivě učesané bílé vlasy, zastřižené šedivé vousy a vzorně vyžehlené kalhoty.

Matyáš vždycky litoval toho, že je pan Barták neučí i přírodopis. V učebně přírodopisu měl totiž obří voliéru, ve které choval cizokrajné housenky. A když nastal ten správný čas, ocitly se vždy ve futrech ještě jedny dveře, vyrobené ze staré záclony. Při hodině přírodopisu se pak vznášeli dětem nad hlavami pestrobarevní motýli. Matyáš se na ně chodil dívat aspoň každou velkou přestávku, kdy byla učebna otevřená pro návštěvy. Vždycky tam hlídali dva deváťáci, kteří se tvářili hrozně důležitě a kontrolovali, zda jsou pečlivě zavřené dveře a zda se jim žádný motýl nesnaží upláchnout. Matyáš si moc přál být aspoň součástí téhle motýlí služby, ale jelikož byl v osmé třídě, měl prozatím smůlu.

Ted' seděl v učebně chemie, čekal až začne hodina a mračil se. Někdo si dovilil vydrhnout lavice! Ty kouzelně zapatlané staré lavice, plné nápisů a vyškrábaných obrázků, které člověka přímo vábily k tomu, aby do nich dal hrot tužky a jezdil po jejich tajuplných rýhách. A co víc. Matyáš zjistil, že ty lavice někdo dokonce proházal. Tohle přece nebyla jeho lavice, ta s olámaným rohem, pirátskou lodí a nápisem „Petr a Alena = VLN“. Matyáš vždycky tak rád zdokonaloval vlajku s lebkou a skříženými hnáty, která se třepotala na vrcholku stěžně. A nebyl evidentně sám. Loď už byla vyškrábaná tak hluboko, že pokud psali písemku jen na list papíru, musel si pod něj vždycky dát podložku, protože jednou zajel do nějaké rýhy a udělal v papíru díru.

Matyáš si odhrnul neposlušné světlé vlasy z čela a jeho bystré modré oči začaly hned zkoumat, kam se poděla jeho oblíbená loď. No ovšem, je hned za ním, kde sedí Agáta s Kristýnou, dvě nafintěné holky, které nemají ani potuchy o tom, co je to pirátská šalupa. To už ale vstupuje učitel Barták, všichni si musí stoupnout a zase sednout a Matyáš se už nesmí otáčet. Pan Barták zapisuje do třídnice a vyvolává Kristýnu. Matyáš má na chvíli klid, a tak si může prohlédnout lavici, kterou mu někdo podstrčil. Jeho spolusedící Kuba je zrovna nemocný. Matyášovi to hlava nebere, jak může někdo chytit rýmu jako trám v květnu, když je tak krásné počasí, ale Agáta říkala, že viděla Kubu, jak se koupe v přehradě, tak to se pak zase není čemu divit. Matyášovi Kuba moc nechybí. Matyáš je přemýšlivý kluk, který miluje knížky a přírodu a ve škole nemá žádné pořádné kamarády, zatímco Kuba je takový třídní šasek, který je s každým zadobře a mluví pořád jenom o fotbalu. Dohromady rozhodně nesedí z přátelství, ale protože je tak sesadila třídní učitelka Matoušková. Matyáš je tak trochu nemluva a Kuba by zase jen povídal, tak je dala dohromady, aby bylo při hodinách ticho.

Matyáš přejíždí očima starou lavici, která je pro něho ovšem zcela nová a seznamuje se s pradávými škrábanci. Na jeho pŕlce jich moc není, jen nějaký zašlý tahák s vyjmenovanými slovy. Lavice evidentně doputovala do učebny chemie z nějaké úplně jiné třídy, a pak je tam pár nudných obrázků. Zato Kubova pŕlka – to je hotová změť čar. Matyáš se na ně pořádně zadívá a ze zdánlivě nahodilých rýpanců najednou začne vyvstávat obraz, a to pořádně složitý. Matyáš ho ze své pŕlky nemůže pořádně prozkoumat, a tak se přesouvá na Kubovo místo. Jen na pŕl ucha vnímá učitele Bartáka a tlumené chichotání. Slyší Kubovo příjmení – Kaňka a zamyšleně si prohlíží to, co je vyryté na lavici. Vtom ho ale Agáta dlobne pořádně do zad a polohlasně mu řekne, že má jít k tabuli. Matyášovi chvilku trvá, než si uvědomí, co se děje.

„Pan Kaňka je nepřítomný tělem a pan Rybka duchem,“ slyší říkat učitele Bartáka. Ten nešťastný přesun z místa na místo stojí Matyáše zkoušení u tabule. Ne že by byl pan učitel tak přísný, občas si své žáky trochu plete. Chtěl vyvolat Kubu a nějak si neuvědomil, že ve třídě není, přestože to před chvilkou psal do třídnice. A když si tak Matyáš sedl na jeho místo, pan Barták už v sešitku nikoho

nehledá a Matyáš Rybka musí místo Kuby k tabuli. Chvilí mu trvá, než zapomene na ten pozoruhodný náčrt na lavici a začne odpovídat, jak se správně ředí kyseliny a hydroxidy. Nakonec si jde sednout s dvojkou a trochu ho to mrzí. Chemii nemá moc rád, mnohem víc ho baví třeba přírodopis nebo zeměpis, ale má rád učitele Bartáka a už jenom kvůli němu by měl rád z chemie jedničku, ale to se mu asi jen tak nepodaří. Je mu jasné, že vysvědčení bude podobné jako v prvním pololetí – dvojka z chemie, fyziky a němčiny a snad s odřenýma ušima i dvojka z matematiky. Trojku z ní ještě nikdy neměl, ale tu dvojku a s ní i vyznamenání si musí vždycky tvrdě vybojovat.

Teď ale poslouchá jen na půl ucha, co pan Barták povídá. Holky s ním sice nejsou žádné velké kamarádky, jako ostatně nikdo, ale opiše si to pak od Kristýny. Naštěstí sedí ve třetí lavici a před ním je oplácaná Jitka Řeháčková s rozpuštěnými vlnitými vlasy, které ji dělají ještě širší. Kuba si vždycky pochvaluje, jak je za ní hezky schovaný, a jen pokud se děje něco hodně zajímavého, třeba když se největší lump ve třídě, Krasomil Nádherný, popral s největším šprtem Květoslavem Okurkou, poté co se navzájem uráželi kvůli svým jménům, stěžoval si Kuba, že přes Jitku začátek rvačky neviděl. Každý normální člověk říká Květoslavovi Slávku, tak jak to má rád, protože nikdy neví, kdy od něj bude potřebovat opsat úkol z matematiky, jenom Krasomil si dovoluje mu říkat Květák s Okurkou a z matematiky si pak klidně nechá dát pětku. Ale není se co divit. Kdyby vám pořád někdo říkal ty Kráso nebo ty Nádhro, měli byste toho asi také plné zuby. Vedle těchto dvou kluků jsou dvojčata Vaňkovic, která se jmenují Malvína a Jasmína, naprosto v bezpečí, jejich jména nikomu nepřipadají divná.

Ale zpátky k Matyášovi. Ten se teď schovává za kudrnatou Jitkou a kulí oči na něco, co vypadá jako nějaký fantastický dům a stroj zároveň. Matyáš si pořádně prohlíží obrázek a na lavici se před ním objevuje pozoruhodné malé město. Takové, jaké byste mohli čekat v nějaké sci-fi knížce. Maličké domečky jsou samá věž, jsou na nich obrovské hodiny, ochozy, potrubí a schodiště. Vzduchem se vznášejí malá plachetnice, připevněná k balonu a kus dál pluje majestátní vzducholod', pod kterou je pro změnu připevněné něčí podivuhodné sídlo, domeček, který vypadá jako obytný hodinový stroj. Ulice městečka křížuje dokonalá železnice a na vagoncích, tažených parní lokomotivou, stojí malé bizarní stavby. Celý ten výjev zdobí v rohu malinké logo VH. Matyáš se diví, že si toho obrázku nikdy nevšiml, pokud někdo prohodil jejich lavici s tou, u které sedí Kristýna s Agátou. Pak si ale vzpomene, že Agáta měla na lavici vyrytého jednorozce a tenhle poklad byl před jeho zraky skrytý. V rohu obrázku pak je jakýsi ledabyle načmáraný jeřáb, který k rytině někdo dokreslil tužkou a je tam velkými písmeny napsáno: AŤ ŽIJE STEAMPUNK!

Matyáš ignoroval pozdější neumělé kresby, ale upřeně se podíval na propracovaný monogram. Je to logo nebo nějaké iniciály? Co se za nimi skrývá za jméno? Matyáš má tak trochu pocit deja vu. Něco mu to připomínalo, ale vůbec neví co. Někdy viděl něco podobně zajímavého. Pamatuje si, jak si to prohlížel, jak o tom přemýšlel, i jak ho to naplňovalo podobně tajemným pocitem. Jen vůbec neví, co to bylo. Vzpomene si někdy? Kdo by to tak mohl být VH? Matyáš si s hrůzou uvědomil, že ty lavice jsou tak staré, že to nemusí vůbec nikdy zjistit. Vždyť ten VH už může být dospělý!

Hodina skončila a třiatdvacet žáků 8.B se vyhrnulo na chodbu. Jen Matyášovi tajemná lavice stále vrtala hlavou, a tak si dodal odvahy a obrátil se na učitele Bartáka.

„Jsou ty lavice hodně staré? Moc by mě zajímalo, kdo tady vyryl ten zajímavý obrázek. To asi nevíte, že ne?“ vysypal ze sebe Matyáš všechno najednou a připadal si moc hloupě, že se takhle ptá. Bylo mu jasné, že učitelé nejsou zrovna příznivci počmáraných lavic, a určitě ne ti staří, k jakým patřil zrovna pan Barták. Ale v očích pana Bartáka spatřil záblesk poznání, netvářil se nijak udiveně, na lavici sotva pohlédl a stejně Matyášovi odpověděl.

„Je zajímavé, že celé roky se mě nikdo na nic podobného nezeptal a dneska už jsi druhý,“ odpověděl pan učitel. „Ale nevím, proč bych měl odpovídat na něco, co tak snadno zjistíš, když se pořádně podíváš kolem sebe!“

A to bylo vše, co mu pan Barták řekl. Matyáš v jeho očích viděl nechuť odpovědět na otázku, na kterou zná zcela jistě odpověď.

Čtvrtek 12.5.2016 – Kdo je VH?

Úterý 17.5.2016 - Eleonora

Matyáš měl obrázek stále před očima. Nešlo jen o to, že ta kresba byla tak zajímavá. Podobně propracované obrázky mohl vidět v lečjaké sci-fi knížce. Ale byl tady ten pocit, že ona kresba je s něčím spojená a on nevěděl s čím.

Matyáš poprvé zalitoval toho, že nemá lepší telefon. Měl jen jakousi starou plečku, ve které nebyl ani pořádný foťák. Matyášovi to nikdy nevadilo. Neměl žádné kamarády, před kterými by se chtěl předvádět. Telefon sloužil akorát k tomu, aby mu maminka mohla zavolat, když byla zrovna v práci nebo aby zkontrolovala, co Matyáš dělá sám v prázdném bytě. Maminka byla fyzioterapeutka a pracovala v centru města, zatímco Matyáš trávil většinu času na sídlišti. Ze školy to měl do přízemního bytu v malém paneláku kousek a ve volném čase si vystačil většinou sám, chodil rád do přírody, do parku nebo do lesa, kam to také neměl daleko. Ve čtvrtek chodil ještě do šachového kroužku.

Ted' však nebyl čas ani na chození po lese, ani na šachy. Matyáš měl doma od maminky nákupní seznam, a to nebyla jeho jediná povinnost. Už pár týdnů odkládal umytí okna ve svém pokoji a maminka mu to v jednom kuse připomínala. Když se vypořádal s úkoly, rozšmudlal špinu po skle, a pak se ji pokusil rozleštit do stran, popadl batoh a papírek a vyrazil do obchodu.

Cestou ještě přemýšlel o všem, co se ten den dělo ve škole. Po chemii měli češtinu a tělocvik, a ten Matyáš vážně neměl rád. Byl docela dobrý na míčové hry, ale co je to platné, když je člověk neoblíbený. Na začátku hodiny se museli dělit do družstev, kapitáni si vybírali své oblíbence a on zůstal jako vždy mezi posledními, které si pak rozdělili jen proto, že tam zbyli. Matyáše vždycky stálo hodně úsilí tvářit se, že je mu to úplně jedno, a přitom když byl mladší, měl co dělat, aby se občas nerozbrečel. Proč ho nikdo nechce, i když při vybíjení zbývá mezi posledními? Proč se neumí lépe skamarádit s ostatními? A proč se nemohou rozdělit třeba pomocí rozpočítadla? Jak tam uvažoval o škole, zahlédl před obchodem jednoho kluka z jiné třídy, jak si rozbaluje nanuk. Matyáš ani nevěděl, jak se ten kluk jmenuje, kamarádi mu říkali Zoubek, protože jeho tatínek byl zubař. Kdysi si nechal v lavici v učebně chemie mobil a Matyáš, který měl hodinu hned po něm a seděl na stejném místě, mu ho zanesl.

Moment! Matyášovi blesklo něco hlavou. Učitel Barták přece řekl, že se ho někdo ptal ten den na stejný obrázek na lavici. Matyášovi přálo vážně štěstí.

„Nazdar,“ pozdravil spolužáka a na chvíli trochu zaváhal.

Zoubek, který měl plnou pusku nanuku jen něco zamumlal a snažil se hmotu spolknout.

„Hele, pamatuješ si, že sedíme ve stejné lavici v učebně chemie? A víš, jak je tam na lavici vyrytý ten obrázek? Totiž něco mi to hrozně připomíná a nevím co. Nevíš, jestli to třeba není z nějaké knížky nebo tak?“ brousil Matyáš.

Zoubek pokrčil rameny. „Normální sci-fi město. Nic zvláštního.“

„Učitel Barták říkal, že se ho na to dneska někdo ptal. Ty jsi s ním o tom nemluvil?“

Zoubek se na Matyáše podíval a zakabonil se. „Proč bych se měl ptát učitele na nějakou čmáranici na lavici? Jsem snad padlý na hlavu?“

Matyáš se pokusil svůj dotaz nějak zamluvit, a pak zamumlal rychle něco na rozloučenou. On tedy, aspoň podle Zoubka, na hlavu padlý byl, protože ho celý ten náskres zaujal natolik, že se na to učitele klidně zeptal. Vešel do obchodu a bezmyšlenkovitě začal házet zboží do vozíku. Pak ho ale napadlo něco, co mu zlepšilo náladu. Chemie byla ten den jejich třetí hodina, a pokud se na tu lavici ptal někdo před ním, byl to člověk, který měl v učebně chemie první vyučovací hodinu.

Další hodina chemie byla ve čtvrtek a Matyáš byl v učebně první. Ještě že měli chemii po velké přestávce. Na to, aby zjistil, kdo sedí v lavici před ním, si bude muset počkat do příštího týdne, ale aspoň se tu trochu porozhlédne. Naštěstí nikoho jiného ani nenapadlo, aby trávil přestávku v učebně chemie.

První, co mu přišlo na mysl, bylo rozhlédnout se po ostatních lavicích. Bezmyšlenkovitě vytáhl rohlík se sýrem, a zatímco ho ukusoval, procházel mezi lavicemi. Nechtěl jim však věnovat příliš času a nic zvláštního ho na nich nezaujalo. Rychle přešel ke skříňkám s různými exponáty, od kterých si sliboval víc.

A skutečně. Chvíli si prohlížel modely, vyrobené tu z lega, jindy z Merkuru a některé dokonce z kaštanů – ano, bylo tu benzenové jádro a nějaké další sloučeniny, vyrobené z párátek a z darů přírody. U modelů byly našťastí také malé cedulky se jmény autorů, třídou a rokem zhotovení.

Nepřekvapilo ho, že jediné trochu zajímavé jméno našel u nejpropracovanější z nich. Byla to jakási destilační soustava, vyrobená ze zkumavek a stavebnice Merkur. A zdejší vitrínu už asi obývala pěkně dlouho, protože u ní bylo napsáno Vilém Hanych, 8.A, 1992. VH! Tak tohle by tedy mohl být autor tajemného obrázku!

Matyáš rychle počítal. Vilém Hanych nebyl rozhodně žádný vrstevník nebo kamarád. Muselo mu už táhnout na čtyřicet a nebylo by se co divit, kdyby měl na škole děti, stejně staré jako je Matyáš. Páni! Tak tenhle model tady trůnil už víc než dvacet let. A ty lavice snad pamatují i první světovou válku. Matyáš ve svých úvahách samozřejmě trochu přeháněl, ale byl každopádně překvapený, že by autor obrázku byl až tak starý. Navíc neměl samozřejmě stoprocentní jistotu, že je na správné stopě. Možná se jeho pátrání ubírá úplně špatným směrem.

Matyáš pro jistotu ještě jednou zkontroloval všechny iniciály ve vitríně a musel se přitom usmát při vzpomínce na to, jak se jeho maminka vždycky rozčilovala, když šla na nějaký úřad, kde chtěli znát její iniciály. „Iniciály jsou přece počáteční písmena každého jména,“ zlobila se Marta Rybková, která měla, stejně jako její syn, iniciály MR. „A oni po mně chtějí osobní údaje, jméno, adresu a tak, a přitom vůbec neví, že tomu se říká nacionále. Když neznám cizí slova, tak je nepoužívám, ne? Proč se mě nemohou normálně zeptat, kde bydlím!“

Každopádně Matyáš nejenže věděl, co jsou to iniciály, ale po pečlivé kontrole si byl i jistý, že Vilém Hanych je jediný, kdo pasuje k iniciálám VH. To už se ale začali trousit do třídy jeho spolužáci, on se zasunul do lavice a mrzutě si vzpomněl, že úplně zapomněl na to, že si chtěl vzít s sebou foťák.

Doma se aspoň pokusil podívat na internet, jestli by tam něco o Hanychovi nenašel, ale na Facebooku Vilém Hanych nebyl a Google Matyášovi nabídl tak akorát vilu Hany a Edvarda Benešových. Po dalším pátrání našel ještě jakéhosi Hynka Hanycha, který byl stavební inženýr, ale bydlel až v Praze a bylo těžko říct, jestli mohl mít něco společného s Vilémem Hanychem, který pocházel ze Severních Čech, kde Matyáš žil. Ročníkem by možná odpovídal, byl o tři roky mladší, a tak by to mohl být klidně Vilémův bratr, ale to by byla asi náhoda. Hynek a Vilém – Matyáš chvíli přemýšlel, cože mu to připomíná, a pak si vzpomněl na Máchův Máj, kde se stále opakovalo zvolání: „Hynku, Viléme, Jarmilo!“ No, kdyby to byli sourozenci a měli ještě potažmo sestru Jarmilu, byl by to dobrý fórek.

Matyáš tedy s pátráním nijak nepokročil, víkend strávil návštěvou babičky a dědy v Děčíně a už se celkem těšil, až bude úterý, kdy zjistí, kdo že sedí na stejném místě v učebně.

V úterý ráno si pospíšil, aby byl ve škole tak brzy, jak jen to půjde a byl moc rád, že učebna chemie byla na stejném patře jako jejich třída. Jen doufal, že dotyčný nedoběhne na hodinu na poslední chvíli. Ale nemusel se zbytečně obávat. Nebyl jediný, kdo si chtěl v klidu a bez spolužáků učebnu obhlédnout.

Dotyčný už tam byl, vykládal si své učebnice na třetí lavici u okna a Matyáš vycouval ze dveří tak rychle, jak jen to šlo. Ani náhodou ho totiž nenapadlo, že by ta osoba mohla být holka. A kdyby to byla aspoň nějaká obyčejná holka, ale tohle byla Eleanora Francová, vysoká zrzavá osmačka, na kterou si dělal zálsusk snad každý z Matyášových spolužáků. A všichni svorně říkali, jaká je to namyšlená fíflena, která se s nikým nechce bavit. Jak by jí také mohl být někdo dost dobrý, když je její tatínek milionář a se svou princeznou prý bydlí na zámku!

A tak byla po onom zjištění Matyášovi jasná jedna věc – na své pátrání je rozhodně sám!

Čtvrtek 19.5.2016 - Seznámení

Matyáš měl koneckonců dojem, že celé jeho pátrání skončí tím jediným poznatkem, ke kterému došel – autorem té fantastické kresby je nejspíš Vilém Hanych, o kterém nedokáže zjistit vůbec nic. A navíc si ani nevzpomene, co mu ten obrázek připomíná. A ještě k tomu všemu se té myšlenky neodkáže zbavit, asi jako člověk nedokáže vypudit z mysli protivnou píseň, která se mu vůbec nelíbí, ale stejně si ji musí celý den broukat.

K tomu, aby se jeho pátrání pohnulo dál, mu napomohla náhoda. Ve čtvrtek si maminka zapoměla doma peněženku a prosila ho, aby jí ji přinesl do města, ještě než mu začne škola, nebo bude ten den bez oběda. Paní Rybková občas pracovala od časného rána a jak spěchala, rozsypala si na chodbě kabelku, ze které jí vypadla právě jedna z nejdůležitějších věcí. Matyáš jí peněženku přinesl, to nebyl žádný problém a měl ještě dost času, aby se dostal včas do školy.

Jaké ale bylo jeho překvapení, když se vmáčknu do přeplněného autobusu a zjistil, že hned vedle něho stojí na schodech Eleanora. Nedokázal skrýt své překvapení a chvíli na ni jen tak civěl.

„Mám ve vlasech pavouka nebo co se děje, že tak koukáš?“ nevydržela to po chvílce dívka.

Matyáš přemýšlel, jestli vůbec mohl říct v danou chvíli ještě něco hloupějšího, než větu, která z něj vypadla. Uklidnilo ho, že přišel ještě na několik mnohem hloupějších a trapnějších scénářů.

„Ty jezdíš do školy autobusem?“ zeptal se nešikovně.

Eleanora tak trochu obrátila oči v sloup, ale ovládla se uprostřed grimasy a odpověděla mu: „Většinou létám vrtulníkem, ale pilot má dnes dovolenou.“

„Aha,“ zamrmlal Matyáš a asi tak sekundu uvažoval, kde u školy vrtulník přistává a jak to, že ho nikdy neviděl, než mu došlo, že si z něj dělá legraci. Než mohl vymyslet, jak danou situaci zachránit, zastavil autobus na zastávce a mezi děti na schodech se nacpala starší paní s velkou taškou, která se významně rozhlížela kolem sebe a uvažovala, kam by si mohla sednout, místo aby byla ráda, že stojí na obou nohách a ještě k tomu na vlastních, zatímco takový Matyáš balancoval víceméně na jedné.

Pak už následovala zastávka poblíž školy a Matyáš musel sebrat všechnu odvalu, aby se nadechl a oslovil dívku, která se pokoušela uniknout z jeho dosahu. Chtěl říct Eleanoro, ale ten začátek tak zamumlal, že to znělo téměř jako „Lenóro“. Teď si snad ještě bude Eleanora myslet, že si z ní dělá legraci a nadává jí do lenochů.

„Co je?“ řekla spolužačka lehce nevrle a ještě dodala, „Většina lidí mi říká Elo.“

Matyáš se ale pochlapil a teď již silnějším a jistějším hlasem pokračoval. „Chtěl jsem se zeptat na tu kresbu v učebně chemie – co ti k ní řekl učitel Barták? Víš, že ses ho na ni ptala.“

Ela malinko pootevřela pusku, pak ji rychle zaklapla, ale celý její výraz se náhle proměnil. Oči jí zasvítily vzrušením a veškeré podráždění bylo to tam.

„Řekl mi něco v tom smyslu, ať se pořádně dívám a měl pravdu, kupodivu to nebylo moc těžké, i když teď si připadám trochu jako ve slepé uličce.“

„Jo, nápodobně. Na internetu není o Vilému Hanychovi ani zmínka,“ řekl Matyáš.

„O jakém Vilémovi?“ vykulila oči Ela. „Myslela jsem, že jde o ten jeho prsten a o nějaké bratrstvo.“ Teď bylo zase na Matyášovi, aby se divil. A divili se ještě i jiní. Málokdo chápal, jak je možné, že třídní outsider jde po chodníku s nejžádanější holkou ze školy a vesele si spolu povídají.

Popravdě řečeno, Matyáš neměl dojem, že by Eleanora Francová byla nějaká úžasná krasavice. Byla hezká, to ano a vlasy, které měly barvu jako srst irského setra ji činily bezesporu zajímavou, ale Matyáš trochu pochyboval, že by se o ni všichni tak zajímali, kdyby neměla velice bohatého tatínka a nebyla navíc trochu tajemná a nedostupná.

Teď ale Ela nijak nepřístupně nepůsobila a horlivě mu vysvětlovala: „U toho zvláštního obrázku je taková malá značka, je tam kousek latinského nápisu, který není moc dobře čitelný, ale je tam slovo fraterni, což by mohlo být fraternitas, bratrstvo, jak jsem si našla. No a chvíli jsem přemýšlela, co mi ten znak pod tím nákresem připomíná, a pak mi došlo, že učitel Barták má na ruce prsten v podobném tvaru. Často jsem si říkala, proč takový starý pán nosí na ruce prsten. A aspoň co jsem tak zběžně koukala, jsou ty obrázky shodné. A teď mi řekni, kdo je ten tvůj Vilém.“

Matyáš jí sdělil výsledky svého pátrání, ale připadal si při tom dost hloupě. Byl si jistý, že jeho stopa musí být určitě špatná. Ela ale nic takového neřekla a chvilku šli oba zamyšleně vedle sebe.

„Učitel Barták že by byl členem bratrstva, o kterém si nějaký jeho žák vyrývá něco na lavici?“ divil se Matyáš. „Jak by se něco takového mohlo stát? Žák a učitel, oba v nějaké záhadné partě?“

„A co když jsou ty lavice tak strašně staré, že to tam vyryl pan Barták, když byl ještě kluk,“ nadhodila Ela.

„Jak dlouho by tam musely ty lavice ale být? Vždyť tomu je snad sedmdesát,“ zapochyboval Matyáš.

„Je mu dokonce sedmdesát dva,“ upřesnila Ela, „našla jsem si ho na internetu pod nějakou výstavou motýlů, nebylo to až tak těžké.“

„Tohle ale asi s motýly nic společného nemá,“ zadoufal Matyáš. Tajemný spolek chovatelů motýlů, to neznělo dost záhadně.

„Však my na to přijdeme,“ prohlásila Ela a Matyáš se tak nějak podvědomě narovnal a trochu směleji napřímil hlavu. Řekla „my“, ona, nejnedostupnější holka ve škole s ním počítá do tajného pátrání. A Matyáš už si najednou nepřipadal jak takový outsider. Má kamarádku a ještě takovou, kterou mu budou ostatní kluci závidět.

Úterý a čtvrtek byly navíc také dny, kdy měli chemii. Matyáš se na ni svým způsobem těšil, samozřejmě že ne na kyseliny, které zrovna probírali, ale chtěl si znovu prohlédnout obrázek na lavici, podívat se nenápadně, jaký má pan Barták prsten a navíc si dnes konečně vzpomněl na to, aby si vzal foťák. Takže vzhůru do učebny chemie!

Jaké bylo ale Matyášovo překvapení, když do učebny namísto pana Bartáka napochodovala neznámá mladá žena, s tmavými, na krátko ostříhanými vlasy a obrovskými náušnicemi. Představila se jako slečna Majorová a Matyášův spolusedící Kuba se tu hodinu naposledy nakrátko uchechtl. Pak už nebyl na nic čas. Slečna Majorová se totiž měla jmenovat spíše Generálová, jak po hodině prohlásili někteří spolužáci. Pobíhala po učebně s mrštností srnky a energií vesmírné rakety.

Ta snad jede na palivové články, naškrábal v nestřežených pár vteřinách Kuba na cár papíru vzkaz a podstrčil ho Matyášovi. Slečna Majorová proklepla v rychlém zkoušení celou třídu, našťestí tedy ne na známky, vychrlila na ně spoustu nové látky, při tom všem provedla dva chemické pokusy a zdálo se, že se za tu dobu sotva stačila nadechnout.

Když zazvonilo, měl Matyáš dojem, že mu zvoní i v uších a hlavu měl tak přeplněnou informacemi, že se zdálo, že už se mu do ní nic nevejde.

Přesto nad všemi chemickými poučkami držela své smutné prvenství informace jediná. Pan učitel Barták měl úraz, zlomil si nějak ošklivě nohu a bude trvat dlouho, než se uzdraví. A protože měl být už stejně dávno v důchodu, do školy se už ani po svém vyléčení nevrátí. Generálka, jak začali mladé učitelce všichni záhy říkat, je bude mít na chemii už natrvalo.

Matyáš z ní byl tak pať, že si ani nevzpomněl na to, aby ten den vytáhl foťák.

Úterý 24.5.2016 - Lavice

Víkend rychle uběhl díky návštěvě u prarodičů a do další hodiny chemie se nestalo nic, co by stálo za zmínku.

Matyáš si následující úterý opět zasmušeně uvědomil, že si pro změnu zase nevzal foťák. Musí se zeptat Ely, se kterou nebyl od čtvrtka v žádném kontaktu, jestli si obrázek na lavici vyfotila aspoň ona. Nejvíce ho štvalo, že na místě tajemné kresby seděl Kuba a on si ji tak, na rozdíl od Ely, nemohl ani během hodiny prohlížet.

Matyáš si myslel, že už ho při chemii nic nepřekvapí, ale při vstupu do učebny chemie utrpěl šok. Ve třídě byly nové lavice! Matyáš úplně zbledl a rozrušením zůstal na chvíli stát mezi dveřmi, až do něho Kuba, který šel za ním, vrazil.

„Kde jsou naše lavice?“ zabědoval Matyáš nahlas a Generálka, která si v bílém plášti chystala něco za katedrou, na chvíli vzhledla od svých chemikálií.

„Přes víkend je vyhodili,“ odpověděla mu. „Byly tu prý jenom proto, že to tak chtěl pan učitel Barták. Ředitel už je chtěl vyměnit dávno. Koneckonců já jsem sem chodila ještě jako holka a ty lavice pamatují i mě.“

Matyáš se sklesle zasunul do nové lavice. Za pár sekund se vedle něho ozvalo uchechtnutí. Kuba právě našel lističek, který byl zastrčený mezi desku stolu a kovovou konstrukci.

Matyáši, dneska máme do dvou, musím s tebou pak nutně mluvit, Ela.

„Tak je to vážně pravda, Rybka má holku,“ hihňal se Kuba. „Jak jsi dokázal sbalit takovou bohatou filenu, to mi prosím tě pověz!“

Matyáš ovšem Kubovi na jeho uštěpačné poznámky neřekl vůbec nic. Nebyli stejně žádní kamarádi, jenom spolu seděli v lavici. Matyáše mrzelo, že Ele nestihl říct, že sice sedí ve stejné lavici, ale zatímco ona seděla vpravo, on seděl vlevo a její vzkaz se tak dostal do nesprávných rukou. Matyáš pak musel po zbytek dne poslouchat Kubovy hloupé vtípky a otázky a chvílkami si říkal, jestli je dobře, že ten, kdo měl hodinu mezi nimi, byl natolik slušný, že papírek, který nebyl určený pro něho, nechal na svém místě. Ale kde bychom to byli, kdyby někdo ničil cizí vzkazy? To by bylo skoro na stejné úrovni jako mazat cizí taháky, pomyslel si Matyáš.

Shodou okolností měli také do dvou, takže nemusel na Elu čekat. Ve skutečnosti čekala ona na něho, protože na rozdíl od Matyáše nechodila na obědy do školní jídelny. Doma měli hospodyně, která vyvařovala pro celou rodinu a Ela si, než Matyáš přišel, zaběhla do krámu aspoň pro banán a koblíhu, protože rozhodně neměla v úmyslu přijít domů včas.

„Musíme někde najít školníka,“ vyhrkla na Matyáše téměř jedním dechem společně s pozdravem.

„K čemu?“ podivil se Matyáš.

„Myslela jsem, že by nám půjčil šroubovák,“ vysvětlovala Ela. „Nebo musíme zajistit, aby nám tu lavici aspoň určitě schoval a já přinesu zítra šroubovák z domova. I když možná bych se sem raději vrátila ještě dneska.“

Matyáš chvílku vypadal nechápavě. „Ty myslíš, že tady tu lavici ještě někde má? Co když je už odvezli někam na smetiště?“

„Vy máte třídu na druhou stranu, co?“ zamyslela se Ela. „To my máme okna do dvora. Ty lavice jsou naházené vedle tělocvičny.“

„Tak ji normálně sebereme a odneseme,“ navrhl Matyáš. „Školníka bych se snad raději neptal, co když řekne ne? Raději bych si ji prostě vzal.“

„Prosím tě,“ namítala Ela, „vždyť je to stejně na vyhození. Nevidím důvod, proč by nám ji nechtěl dát.“

Matyáš si tím tak jistý nebyl, ale protože školníka nikde neviděli, odešel nakonec domů pro nářadí, zatímco Ela se vydala k hromadě starého nábytku, který tam nebyl naskládaný zrovna dvakrát úhledně, hledat starou lavici.

Lavice byla samozřejmě jako na potvoru, jak si Ela v duchu říkala, vzadu u zdi a ještě navíc vespod. Na ní stála další lavice a bylo obtížné se tam vůbec prohrabat. Školník se neobjevil a Matyáš s kufříkem nářadí se cítil trochu hloupě, když tam tak bez jeho svolení začali přestavovat nábytek.

Nakonec ale kýženou lavici vytáhli a Matyáš byl rád, že si vzal celou sadu šroubováků a klíčů. Na lavici totiž nebyly klasické šrouby, do kterých by šel strčit šroubovák, ale bylo potřeba povolit zesponu matky. Chyběla už poslední, když se jim za zády objevil školník a nevypadal vůbec přátelsky. Matyáš se trochu provinile zadíval na nepořádek, který natropili, když lavici vytahovali ven. Posunutý stoly a popadané židle – nebylo se co divit, že se školník tvářil nevrle.

„Co to tady provádíte?“ spustil na ně, ale když spatřil Elu, tak se zarazil. Naštěstí věděl, čím je to dcera a že její tatínek ve škole ledacos sponzoroval.

Ela mu chvíli horlivě vysvětlovala, jak ho nemohla najít a jak měla velký strach, aby nepřišla o možnost vzít si zrovna tuhle desku, protože to, co je na ní, je hotové umělecké dílo – aspoň podle jejího názoru.

Nábytek byl opravdu připravený na vyhození a školníka zajímalo jedině, aby tam neměl zbytečně binec. Koneckonců kontejner má objednaný až na pátek a potřebuje tam chodit, že ano. Ela s Matyášem tedy slíbili, že vše řádně poskládají. Za další čtvrt hodinu byl na dvorku jakž tak pořádek

a oni pospíchali ze školy se svou kořistí.

„Nevadí, když ji vezmeme k nám?“ ujist'ovala se Ela.

Matyáš ji džentlmensky ujistil, že nikoliv. Vždyť jemu bude stačit, že si ji bude moci vyfotit, protože na to vždycky zapomněl, a pak už nebyla možnost. A navíc byl rád, že nemusí Elu brát k nim domů, do obyčejného panelákového bytu. Kdo ví, jak tahle holka bydlí! A to byl další důvod, proč mu vůbec nevadilo, že si desku z lavice vezme Ela – aspoň se podívá do jejich milionářského sídla. Byl z toho trochu nervózní ale také náramně zvědavý.

Ela byla trochu zadýchaná, ale stejně vesele štěbetala. Ujistila Matyáše, že fotek lavice už má spoustu, ráda mu je pošle a kdyby chtěl, aby mu nechala nějakou vytisknout u táty v kanceláři – velkou a barevnou, tak by to určitě také nebyl problém. Ten plánek si vyfotila do všech detailů a už se nemůže dočkat, až zjistí, co znamenají ta tajemná čísla. Jestli to jsou nějaké souřadnice nebo šifra nebo co.

Matyáš už měl na jazyku otázku jaký plánek a jaká čísla, ale včas se zarazil. Ještě že šel za Elou a ona mu neviděla do obličeje! Vždyť jemu ten obrázek připadal jenom zajímavý. Něco mu připomínal. Konkrétně ho zaujala vzducholod', pod kterou bylo něco jako domeček a hodiny zároveň. Neustále mu to vrtalo hlavou. Něco takového už kdysi někde viděl a nemohl si vzpomenout kde.

Ela ho vedla skrz sídliště do blízké ulice, kde začínalo satelitní městečko podnikatelských domků. Cesta se klikatila stále vzhůru do kopce, za chvíli minuli poslední z nevkusných moderních staveb a zastavili na kraji lesa, kde byla přes cestu závora.

„Už tam skoro jsme,“ vypravila ze se sebe Ela zadýchaně a Matyáš v tu chvíli začal tušit, kde asi Ela bydlí. O kus dál byla v lese velká kamenná zeď, za kterou kdysi bylo sanatorium. Ještě když mu bylo osm, byl si tam naposledy hrát s kamarády. Byl to zarostlý pozemek, plný náletu, plevele a kopřiv a tomu všemu vévodila poškozená stavba malého pseudogotického hrádku z devatenáctého století. Bylo to jediné místo, kam ho Ela mohla vést.

Uprostřed kopce na chvíli znovu zastavili, aby popadli dech.

„Jak to, že jsem tě potkal tehdy ráno v autobuse, když bydlíte kousek od školy?“ napadlo Matyáše.

„Jo, to jsem zrovna spala u sestřenice,“ odpověděla Ela.

Matyáš využil pauzy a podíval se znovu na obrázek na lavici. Jaký plánek a jaká čísla? O čem to ta holka mluvila?

A jak se tak skláněl nad obrázkem, přejel prsty po vzducholodi, která ho už tolik dní pronásledovala. A díky tomu bezděčnému pohybu se mu konečně vynořila v mysli stará, dávno zasunutá vzpomínka. A při tom poznání se mu udělalo úplně špatně.

„Živ jest a v den nejposlednější nad prachem se postaví,“ opakoval si tiše Matyáš citát, neoddělitelně spjatý s jinou, podobnou vzducholodí, kterou už kdysi dávno viděl.

Úterý 24.5.2016 – U Franců

Po zbytek cesty byl Matyáš zaražený, ale Ela byla tak zadýchaná, že také nic neříkala, a tak si ničeho nevšimla. Za chvíli se ocitli u kamenné zdi, ve které byla zdobená kovaná brána. Přes zeď mohl Matyáš vidět novou střechu na kdysi polorozpadlém hrádku.

Ela otevřela menší branku, která byla vedle hlavního vjezdu a vpustila Matyáše dovnitř. Matyáš zůstal zaraženě stát. Kdysi rozbořený hrádek byl totiž stále rozbořený. Spodní okna byla zazděná cihlami, v horních byly zbytky okenic a v oknech byly stále pouze rozbité pozůstatky skleněných výplní. Jediné, co bylo na zchátralém stavení nové, byla střecha.

Matyáš se trochu zmateně rozhlédl. Nikde neviděl nic jiného, v čem by mohla rodina bydlet, pokud ovšem nepočítal nevzhlednou stavební buňku vedle hrádku. Stavba byla nalepená na levé, horní straně zdi a v mírném kopci se pak táhla téměř do nedohledna rozlehlá zahrada. Část zahrady byla upravená jako lesopark. Mezi řídkými vzrostlými stromy rostla pečlivě posekaná tráva, cestičky byly vysypané jemným štěrkem a zahlédl i poměrně velké jezírko a menší okrasnou zahradu na jeho březích. Byla tu i užitková část, kde ve vyvýšených vyzděných záhoncích, mezi kterými byly také

upravené cestičky, vykukovala různá zelenina.

Ela zamířila k oprýskané stavební buňce a povzdechla si: „To víš, kovářova kobyla chodí bosa. Táta má stavební firmu a tenhle dům opravuje už pět let. Tak se zatím musíme mačkat tady.“

Matyáš ji vykuleně následoval ke stavební buňce, která nemohla mít víc než nějakých dvanáct či patnáct metrů čtverečních.

„Kolik vás tu bydlí?“ ptal se udiveně. Tohle bylo totiž to poslední, co čekal!

„No, já, rodiče a moje mladší sestra, Anastázie. Je to tu trochu těsné.“

Došli ke stavební buňce a Matyáš přes špinavé okénko spatřil, že je plná nejrůznějšího náradí a zahradního náčiní.

Eleonora se začala bláznivě smát a skrz smích ze sebe vypravila. „Tohle mě snad nikdy nepřestane bavit. Tak pojď, jdeme k nám domů.“

S tím vykročila do zahrady. Matyáš zatím nic neříkal a jen se rozhlížel kolem sebe. Prošli mezi stromy a on teď dohlédl až ke spodní zdi obrovského pozemku. Stále však neviděl žádné obydlí, jen terasy a kopečky, které členily kopec v nejprudším místě.

Náhle však spatřil v jednom místě ve svahu odlesk skla a když sešli pod domnělou terasu, ocitli se před moderním obydlím, zcela zapuštěným ve svahu.

„Vítej v hobití noře,“ culila se Ela. „Střecha je z pravého anglického trávníku, jak můžeš vidět, sem tam zdobená nějakou tou pampeliškou.“

Matyáš se udiveně rozhlížel. Nebyly to pravé hobití nory s dřevěnými dveřmi a malými okénky. Tato stavba nebo shluk staveb, měl velké prosklené vstupní dveře, které byly zároveň hlavním zdrojem světla, ale jinak byly stejně jako v Pánovi prstenů, zcela zapuštěné ve svahu.

„Nejdříve hodíme tu lavici ke mně,“ vedla ho Ela k předposledním dveřím vpravo.

Bylo zvláštní vstoupit z terasy rovnou do jejího pokojíčku, který měl podivný kulovitý tvar a vůbec nevypadal jako klasický dívčí pokoj. Byla tu jen knihovna a v prostoru zavěšené houpací křeslo a na první pohled si Matyáš ani nevšiml postele. Až když se pořádně rozhlédl, všiml si, že v pravé zdi jsou různé výklenky a dvířka a jedny z dvířek byly dostatečně dlouhé na to, aby mohly ukrývat nějaké sklápěcí lůžko. Snad. Ela položila lavici ke zdi a Matyáš neodolal a sáhl si na hladkou stěnu. Zdálo se, že je z nějakého laminátu. Rozhodně to nebyla klasická omítnutá zeď.

„Většina kamarádek se dost nasmála, když jsem na ně zkusila tenhle vtípek,“ řekla Ela trochu vyčítavě, zklamaná, že Matyáš dostatečně nereagoval na její taškařici.

„Promiň, nějak jsem se zamyslel. Na něco jsem si totiž vzpomněl.“

Ela nevyzvíдалa, ale poučila ho, kde si má nechat boty a vyšla z místnosti, tentokrát dveřmi, vedoucími na chodbu, která spojovala jednotlivé nory, jak Matyáš obydlím v duchu říkal. Chodba byla osvětlená vrchními okny – to byly asi ty odlesky světla, které spatřil ve svahu. Prošli okolo několika dveří a vstoupili do hlavní místnosti, kterou oddělovala od zahrady také francouzská okna, sahající od stropu až k podlaze. Tady byl obývací pokoj a kuchyň, a také Eleonořina sestra Anastázie a hospodyně, která jim všem začala servírovat palačinky. Matyáš do sebe nasoukal čtyři bez ohledu na to, že nedávno obědval.

Po chvíli se do místnosti doslova dovalila další osoba, udýchaná a s obrovským břichem.

„To je máma a moji bráchové, Čuk a Gek,“ zahuhlala Ela s pusou plnou palačinky.

„Máma si ve skutečnosti nenechala říct, co to bude,“ prohodila Anastázie. „Ale náš strejda dvojčatům takhle z legrace říká. Každopádně se narodí nejspíš příští středu, takže to už brzy budeme vědět.“

Ela do sebe nacpala poslední palačinku a odtáhla Matyáše k sobě do pokoje, kde se oba sklonili nad ukořistěnou deskou.

„Tak co si myslíš o tom plánu?“ zeptal se Matyáš trochu váhavě. On sám na obrázku stále žádný plánek neviděl.

„Ty první,“ pobídla ho Ela.

Matyáš si všiml, že paní Francová navzdory obrovskému břichu přešla před oknem s nějakým zahradním náčiním.

Ela se uchichtla. „Mamka nás kontroluje. Ještě nikdy jsem tu neměla pánskou návštěvu, když nepočítám naše bratrance. Budu jí to pak muset nějak vysvětlit.“

„Kluci ve škole říkali, že se s nimi nechceš bavit,“ utrousil Matyáš.